

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

December 2018

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

Forsvarets forudsæt- ninger for at løse sine opgaver

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 22/2017 om Forsvarets forudsætninger for at løse sine opgaver**

11. december 2018

RN 1407/18

Forsvarsministerens redegørelse af 15. november 2018

1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som Forsvarsministeriet vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

 Konklusion

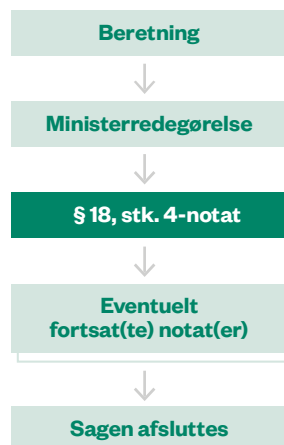
Forsvarsministeren oplyser, at ministeren finder det positivt og relevant, at Rigsrevisionen har valgt at udarbejde en beretning om Forsvarets forudsætninger for at løse sine opgaver.

Forsvarsministeren oplyser, at ministeren har noteret sig Rigsrevisionens konklusioner vedrørende fregatterne, inspektionsskibene og kampvognene. Ministeren oplyser, at Forsvaret - bl.a. på baggrund af *Aftale på Forsvarsområdet 2018-2023* og *Aftale om styrkelse af Forsvarsministeriets fremtidige opgaveløsning i Arktis* - har iværksat initiativer, der vil øge den operative evne for fregatterne og inspektionsskibene og øge rådigheden for kampvognene.

Forsvarsministeren oplyser derudover, at beretningen samlet set giver anledning til at overveje supplerende tiltag, der kan bibringe styringsmæssig værdi i Forsvarsministeriets fremadrettede arbejde.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- resultatet af Forsvarets arbejde med at øge den operative evne for fregatterne og inspektionsskibene for løsningen af opgaverne beredskab, indsættelse og uddannelse og øge rådigheden for kampvognene, herunder både de kampvogne, der anvendes til uddannelsesbrug, og de kampvogne, der er tilmeldt til NATO-beredskab
- resultatet af Forsvarsministeriets arbejde med at styrke den strategiske styring af koncernen.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i september 2018 en beretning om Forsvarets forudsætninger for at løse sine opgaver. Beretningen handlede om Forsvarets forudsætninger for at løse sine opgaver, dvs. beredskab, indsættelse og uddannelse med fregatter, inspektionsskibe og kampvogne. Formålet med undersøgelsen var at vurdere, om fregatterne, inspektionsskibene og kampvognene havde haft de nødvendige forudsætninger for at løse alle deres opgaver tilfredsstillende, dvs. havde haft tilstrækkeligt udstyr i rette vedligeholdelsesstand samt en tilstrækkelig besætning med de rette kompetencer.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, bemærkede de, at de fandt det utilfredsstillende, at Forsvarsministeriet ikke havde sikret, at fregatter, inspektionsskibe og kampvogne havde haft de nødvendige forudsætninger for at leve op til Forsvarets egne mål for en tilfredsstillende opgaveløsning. Mangel på udstyr og besætningsmedlemmer havde gjort Forsvaret sårbart og udgør en risiko for Forsvarets løsning af opgaver med beredskab og indsættelse.

Statsrevisorerne fandt det tilfredsstillende, at Forsvaret, i tilfælde af at beredskabet udløses, generelt vil prioritere at klargøre og indsætte de bedst fungerende enheder.

Statsrevisorerne fandt det derudover relevant, at Forsvarsministeriet vil styrke styringen og tilsynet med Forsvarets opgaveløsning.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af forsvarsministerens redegørelse

5. Forsvarsministeren oplyser, at ministeren finder det positivt og relevant, at Rigsrevisionen har valgt at udarbejde en beretning om Forsvarets forudsætninger for at løse sine opgaver. Ministeren noterer sig Rigsrevisionens kritik, men mener, at Rigsrevisionens konklusion enkelte steder fremstår upræcis og ikke i tilstrækkeligt omfang afspejler nuancerne i selve beretningen. Det er således ministerens opfattelse, at:

- vilkårene for uddannelse løbende er udfordret som følge af bl.a. personel- og materielmangler, og at forudsætningerne for en optimal uddannelse til tider har været mindre tilfredsstillende
- det på trods heraf fortsat er muligt at opnå et tilfredsstillende uddannelsesniveau for den samlede uddannelsesperiode og dermed være klar til beredskab eller indsættelse
- de pågældende kapaciteter i perioden har haft de tilstrækkelige forudsætninger for at løse de konkrete indsættelser og beredskaber tilfredsstillende.

Rigsrevisionen skal bekræfte, at Forsvarsministeriet flere gange i dialogen med Rigsrevisionen har påpeget, at beretningen indeholder konklusioner, som ministeriet mener ikke i tilstrækkelig grad afspejler nuancerne i Forsvarets opgaveløsning. Ministeriets synspunkter har derfor været kendt af Rigsrevisionen, og de er allerede afspejlet i beretningen. Rigsrevisionen skal herudover bemærke, at Rigsrevisionen i undersøgelsen af Forsvarets forudsætninger for at løse sine opgaver baserede konklusionerne på de mål, Forsvaret selv havde opstillet som nødvendige forudsætninger for at løse sine opgaver, jf. beretningens pkt. 2 og pkt. 8. Rigsrevisionen kan derfor stadig stå fuldt inde for alle konklusioner i beretningen.

Forsvarets forudsætninger for at løse sine opgaver

6. Statsrevisorerne bemærkede, at de fandt det utilfredsstillende, at Forsvarsministeriet ikke havde sikret, at fregatter, inspektionsskibe og kampvogne havde haft de nødvendige forudsætninger for at leve op til Forsvarets egne mål for en tilfredsstillende opgaveløsning.

Det fremgik af beretningen, at fregatterne og inspektionsskibene ifølge Forsvarets egne målinger havde haft en for lav operativ evne i 2016 og 2017 i forhold til forsvarrets egne mål herfor. Af beretningen fremgik det derudover, at Forsvaret ikke havde haft et tilstrækkeligt antal kampvogne klar til brug.

7. Forsvarsministeren oplyser, at Rigsrevisionens konklusion om, at fregatterne har haft nedsat operativ evne, var i overensstemmelse med den planlagte implementering af Forsvarsforlig 2013-2017. Ministeren noterer sig Rigsrevisionens kritik af, at mangel på besætningsmedlemmer har mindsket udbyttet for den fregat, der skulle overtage NATO-beredskabet for 2018. Ministeren noterer sig yderligere Rigsrevisionens konklusion om, at den fregat, der har løst opgaven med indsættelse og beredskab, har haft en tilstrækkelig operativ evne. Ministeren bemærker, at *Aftale om styrkelse af Forsvarsministeriets fremtidige opgaveløsning i Arktis* fra december 2016 tilfører resurser til en tredje fregatbesætning, som forventes klar i løbet af 2019.

Forsvarsministeren oplyser derudover, at ministeren tager Rigsrevisions kritik af inspektionsskibenes lave operative evne til efterretning. Ministeren oplyser, at Forsvaret har øget prioriteringen for så vidt angår opstilling af komplette besætninger, og at der i den forbindelse naturligt vil være fokus på besætningernes uddannelse. Det vil fx ske ved, at kursusvirksomhed placeres tidsmæssigt uden for indsættelse i Nordatlanten, at anvendelse af personel fra landstrukturen til støtte for indsatte enheder øges, samt at anvendelse af reserven øges. Endvidere vil Forsvaret søge at minimere eventuelle vakanser i forbindelse med tjenesteskift gennem et større fokus herpå. Yderligere har Forsvaret øget fleksibiliteten for støtte på tværs af besætningerne med henblik på at indsætte komplette besætninger.

Endelig oplyser forsvarsministeren, at ministeren noterer sig Rigsrevisionens kritik af, at der i undersøgelsesperioden har været problemer med driften af kampvognene. Ministeren oplyser, at forligskredsen med *Aftale på Forsvarsområdet 2018-2023* har afsat yderligere midler til at opgradere kampvognsflåden, hvilket forventes at have en positiv effekt både på den operative effekt og på rådigheden over kampvogne til uddannelsesbrug.

8. Rigsrevisionen konstaterer, at forsvarsministeren tager kritikken til efterretning, og at Forsvarsministeriet har planlagt initiativer, der har til formål at øge den operative evne for fregatter og inspektionsskibe og øge rådigheden over kampvognene. Rigsrevisionen vil fortsat følge Forsvarets arbejde med at øge den operative evne for fregatterne og inspektionsskibene for løsningen af opgaverne beredskab, indsættelse og uddannelse, og Forsvarets arbejde med at øge rådigheden for kampvognene, herunder både de kampvogne, der anvendes til uddannelsesbrug, og de kampvogne, som er tilmeldt til NATO-beredskab.

Forsvarsministeriets arbejde med styring

9. Statsrevisorerne bemærkede, at de fandt det relevant, at Forsvarsministeriet vil styrke styringen og tilsynet med Forsvarets opgaveløsning.

10. Forsvarsministeren oplyser, at beretningen samlet set giver anledning til at overveje supplerende tiltag, der kan bibringe styringsmæssig værdi i Forsvarsministeriets fremadrettede arbejde. Ministeriet har i forlængelse heraf en ambition om i højere grad at synliggøre sammenhængen mellem opgaveløsning og den økonomiske ramme, der stilles til rådighed. Ministeren anerkender vigtigheden af styring, herunder at politiske mål omsættes til konkrete opgaver og indsatser for ministeriets styrelser, og at der følges struktureret op på disse målsætninger. I lyset af den ændrede sikkerhedsmæssige situation og det netop indgåede forsvarsforlig har ministeriet derfor også igangsat et arbejde med at styrke den strategiske styring af Forsvaret.

11. Rigsrevisionen finder det positivt, at Forsvarsministeriet vil arbejde med at styrke den strategiske styring af koncernen. Rigsrevisionen vil fortsat følge Forsvarsministeriets arbejde hermed.

Lone Strøm